

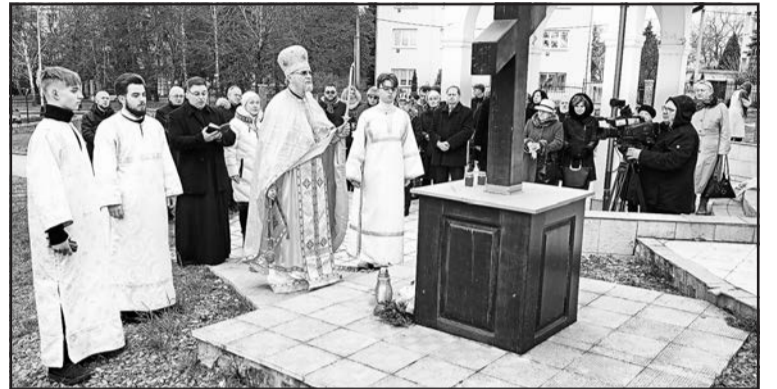
В роках 1995-1998 Надзвичайним і Повноважним Послом України в Словаччій Республіці був поет Дмитро Павличко. Він і автор тексту пісні «Два кольори».

Сильні емоції викликала пісня «Рідна мати моя».

В супроводі енергійних ефектів і схвильовано виконав Марко Мохнач пісню «Їхав козак на війноньку», яка з'явилася на світ в Австро-Угорській монархії в 1915 році.

Прозвучала в Словаччині дуже популярна пісня «Соко-

В Пряшеві вшанували пам'ять жертв Голодомору в Україні

В суботу, 26 листопада 2022 року, в Україні згадали жертв Голодомору. День пам'яті відзначають щорічно у четверту суботу листопада. У XX столітті українці пережили три Голодомори: 1921-1923, 1932-1933 та голод 1946-1947 років. Найбільшим був голод 1932-1933 років – його називають геноцидом українського народу. За різними оцінками, тоді загинули близько 4,5 млн українців.

Голодомор в Україні 1932-1933 років офіційно визнали геноцидом українського народу 22 держави.

Від 2006 року перед православним храмом в Пряшеві стоїть Хрест в пам'ять жертв Голодомору. З нагоди 90-річчя Голодомору в Україні у неділю, 27 листопада 2022 р., перед хрестом відбулась панахида. Панахиду відслужив митр. прот. Михайло Швайко з духовенством. Після неї слово взяв голова Центральної ради Союзу русинів-українців СР Павло Богдан, який закликав присутніх зберігати в своїй пам'яті жертв Голодомору і брати уроки з історії. Представники української громади і віруючі перед Хрестом запалили свічки пам'яті.

—Мі-
Фото Івана ТІЛЬНЯКА.

На обговоренні економічні питання

16 листопада 2022 року під керівництвом голови Павла Богдана відбулось чергове засідання Президії Центральної ради СРУСР. На порядку денному були інформації про діяльність Кошицької та Пряшівської регіональних рад СРУСР, обговорення підготовки і проведення 48 конкурсних оглядів народних пісень «Маковицька струна», стан періодичної преси СРУСР – газети «Нове життя» і журналу для дітей «Веселка» та підготовка проєктів на культурні акції та видавничу справу на 2023 рік. Президія обговорила попередній календар центральних акцій СРУСР у 2023 році.

На порядку денному були економічні питання, утримання приміщень, які є в розпорядженні нашого Союзу. У зв'язку із складною економічною ситуацією, в якій опинився Союз русинів-українців СР, Президія ухвалила текст Звернення до членів СРУСР та прихильників української культури.

—Мі-

У піснях – доля України Концерт Марка Мохнача в Пряшеві

Пісня – молитва, пісня – небо і наші думки, пісня – зоряна ніч. Пісня – це рушник вишиваний червоними і чорними

сські пісні. Публіка любила слухати тексти пісень і художнім рівнем їх виконання Марком Мохначем за клавирного супроводу Заслуженої артистки України Любові Гундер (на фото).

Присутні з великим задоволенням сприймали програму вечора. Тим більше, бо уклала її автор сценарію д-р Любиця Бабота, к.н. За сценарієм публіка дізнавалась про пісні багатого дотепер невідомого чи мало слідкованого. Вона представила українські класичні пісні, авторами котрих були українські поети, а на музику поклали українські композитори. Пісні були настільки улюбленими в народі, що й стали часом народними піснями. Їх можна знайти і в різних музичних обробках у різних виконавців.

Вечір розпочала гімнічна пісня «Боже великий, єдиний», в минулому представляла і в сучасному представляє звернення народу до Всевишнього в трагічний для народу час.

Далі звучали чудові і відомі романси «Взяв би я бандуру» та «Чорнії брови, карії очі». Пісні «Ніч яка місячна, зоряна, ясна», «Ой ти, дівчино зарученая», «По садочку ходжу», «Вечір на дворі» чи «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» можуть нагадати слухачеві молодість, приємні події, які згадує все життя.

Цікаво було дізнатись, що першою піснею, яка пролунала в космосі, була пісня «Дивлюсь я на небо та й думку гадаю...», яку заспівав перший український космонавт Павло Попович на борту корабля «Восток-4» у 1962 році.

ли». Почути її можна по радіо, в різних програмах телебачення... Використана була як саундтрек у польському фільмі «Вогнем і мечем» за романом Генрика Сенкевича, а в 2017 році також у словацько-українському фільмі «Межа» (Cíara).

Концерт Марко Мохнач завершив піснею «Ой, у лузі червона калина...». Пісня була написана в Галичині в 1914 році на слова Степана Чарнецького. У 2022 році набула нової хвилі популярності після виконання

українськими співаками на Софійській площі у перші дні російського вторгнення в Україну.

Концерт був реалізований в рамках проєкту, ухваленного Фондом підтримки культури національних меншин.

—ЄО-
Фото Ладислава ЦУПЕРА.

українськими співаками на Софійській площі у перші дні російського вторгнення в Україну.

—ЄО-
Фото Ладислава ЦУПЕРА.

нитками, пісня – материнська ласка, пісня – щастя і журба, це молодість і кохання. Пісня – це туга за рідним садочком, рідною матір'ю.

Такі й інші глибокі емоції викликали класичні українські пісні, які чудово, на повні груди, майстерно і широко виконав молодий співак Марко Мохнач в рамках програми «Наша думка, наша пісня», яка на той раз мала підназву «Українські класичні пісні».

Марко Мохнач, уродженець села Габура на Лабірщині, колишній член чоловічої співацької групи ПУЛЬСу, недавно став членом опери Кошицького державного театру. Не вперше він представив свою майстерність у співі в Словацько-українському культурному та інформаційному центрі в Пряшеві.

У четвер, 24 листопада 2022 року, тут зійшлася численна громада, щоб послухати давно відомі й улюблені у нас україн-

ЗВЕРНЕННЯ Центральної ради та Пряшівської регіональної ради СРУСР до всіх членів Союзу русинів-українців СР та прихильників української культури

Вельмишановна громадо!

Культурно-національне життя русинів-українців в місті Пряшів зосереджується в будинку Словацько-українського культурного та інформаційного центру – Центру української культури, що на вул. Янка Бородача, 5. Тут працюють керівні органи СРУСР, Спілка українських письменників Словаччини, редакції газети «Нове життя» та журналів «Дукля» і «Веселка» й тут розміщено їхні офіси, бібліотека та зал для культурних акцій та засідань. За весь час його існування в ньому було проведено багато акцій різного характеру – виставки, концерти, конференції, літературні бесіди тощо. Цей осередок став справжнім центром української культури, який дуже радо відвідують не лише русини-українці, але і словаки.

Зростання цін за енергопостачання і служби та податки, пов'язані з використанням будинку, призвело й до непередбачених витратів.

Для існування та праці Центру не виділяються жодні державні кошти. Всі функціонери та працівники керівних органів СРУСР працюють безплатно.

Тому звертаємось до всіх членів СРУСР та до всіх людей, яким лежить на серці збереження та розвиток нашої культури й національної ідентичності, щоб в міру можливостей допомогли нам в цій нелегкій фінансовій ситуації.

Якщо Ви вирішите підтримати нас, просимо надсилати свої пожертви на такий рахунок:

VÚB Prešov, IBAN: SK95 0200 0000 0000 0223 4572
Zväz Rusínov-Ukrajincov SR,
ul. Janka Borodáča 5, 080 01 Prešov

3 щирою подякою

Пряшів, 16-го листопада 2022 р.

Центральна та Регіональна рада
Союзу русинів-українців СР, Пряшів

Снинські срусівці звітували

Після трирічної перерви, спричиненої пандемією коронавірусу COVID-19, нарешті змогли зійтися на своїх зборах члени Міської організації Союзу русинів-українців Словацької Республіки в Снині. Вона належить до найбільших організацій в Союзі – адже має до 100 членів, які регулярно оплачують членські внески. На жаль, переважно із-за тої самої причини, тобто коронавірусу, назавжди відійшло із життя декілька членів організації, але радує те, що на їх місце прийшли нові члени. І що найбільше тішить – це той факт, що між ними є переважно молодші люди.

На членських зборах 13 листопада 2022 р. в снинському Дому культури переселенців із Старинської долини присутні оцінили діяльність організації за останній період і визначили основні напрямки своєї діяльності на найближчий час. З актуальних акцій, які вони готують, можна згадати «Зустріч з піснею» або традиційну різдвяну акцію «Добрий вечір, щедрий вечір».

Членські збори снинської Міської організації СРУСР обрала новий комітет, який після Михайла Іванця очолює Михайло Чокина.

На фото учасники зборів Міської організації СРУСР в Снині.

Микола ПЕТРИЩАК.

Засідала Президія СФУЛО

В суботу, 19 листопада 2022 р., відбулося чергове онлайн засідання Президії Світової федерації українських лемківських об'єднань /СФУЛО/, в якій Союз русинів-українців Словацької Республіки представляють голова Центральної ради Павло Богдан та заступник голови Віктор Бандурчин.

Учасники засідання обговорили виконання рішень конгресу СФУЛО, який відбувся в серпні цього року в Новому Саді у Сербії та затвердили план діяльності і бюджет СФУЛО на 2023 рік. Домовились на тому, що кожний із суб'єктів федерації підготує звіт про свою діяльність до кінця 2022 року та план своїх найголовніших акцій на 2023 рік. Суб'єкти також звернуться листом до глав своїх держав, змістом якого буде сучасна ситуація в Україні.

У Світову федерацію українських лемківських об'єднань входять організації з Польщі, України, Словаччини, Сербії, Хорватії, Сполучених Штатів Америки та Канади.

-пб-

▲ 25 листопада ц.р. в Бардіїві відбулося засідання Регіональної ради Союзу русинів-українців Словацької Республіки. Звіт про діяльність організації за 2022 рік зачитав її голова Микола Деніс, який також ознайомив присутніх з планом діяльності на 2023 р. Про результати VIII з'їзду СРУСР та про завдання організації на наступний період інформував голова ЦР СРУСР Павло Богдан, який під кінець засідання голові Бардіївської РР СРУСР Миколові Денісу вручив вітальний лист ЦР СРУСР з нагоди його 80-річчя. Почесною грамотою СРУСР з нагоди життєвих ювілеїв були нагороджені також члени організації Марія Пасічник, Марія Сидор, Йосиф Паґач та Андрій Серафим.

На фото: члени Регіональної ради СРУСР в Бардіїві.

-пб-

Про діяльність Союзу русинів-українців Словацької Республіки, чим живе українська громада Словаччини, що друкує українська преса Словаччини – газета «Нове життя», журнали «Дукля» і «Веселка» – можна довідатись, відкривши фейсбук чи вебсторінки:

<https://www.facebook.com/rusiniukrajincislovenskejrepubliky/>
<https://ukrsvit1.com.ua/zmi>
<http://ukrajinci.sk/novezytta.html>

2022 рік наближається до свого завершення. Рік, позначений війною близько нашого кордону, в сусідній Україні. Як і в кожній війні, жадливий її тягар впав на плечі мирного населення України. Багато з них втратили все на згарищах боїв, і змушені були шукати прихисток в інших державах.

Вже майже 9 місяців тут у Словаччині, у Свиднику, поруч з нами проживають громадяни України, з котрими ми поріднилися. Для нас, що живуть у своїх домівках, у своїй мирній країні це, мабуть, інший відлік часу. А який відлік часу мають вони, тимчасово переселені в іншу державу? Можливо, на це питання нам дасть відповідь

▲ Галина Мивканч з своїми ученицями.

Поруч з нами проживають громадяни України

виставка аматорських образотворчих робіт біженців з України під назвою «Відлуння почуттів», котра нещодавно відкрилась у виставкових приміщеннях СНМ – Музею української культури у Свиднику. Протягом цих склад-

Щиросердечним словом відкрив виставку директор СНМ – МУК Ярослав Дзоганік (на фото). На вернісажі були присутні і виступили представники товариства-співорганізатора «Людина у біді» Ленка Запотоцька –

Найбільшу кількість представлених на виставці робіт виконала Тетяна Пісня з українського міста Харків. Саме душевна розмова, повна відчаю і туги, з координаторкою Анною Шмайдовою, котра піклується про українських

▲ Молитва за Україну.

них місяців СНМ – МУК тісно співпрацював з організацією «Людина в біді» (*Človek v ohrozeni*), місія котрої – допомагати людям, які з різних причин втратили свою безпеку, гідність чи свободу. Представлена виставка сформувалась з ініціативи цієї організації. Забезпечення такої виставки виходить за рамки життєво необхідної матеріальної допомоги, котру зазвичай надає ця організація, набирає ознаки глибшого, духовнішого ставлення до біженців, до їх естетичного бачення, допомагає їх психологічній реабілітації засобами мистецтва, культури загалом. І дорослим, і діточкам дали простір виплеснути свої емоції, почуття посередництвом кольорів на папір і в результаті виникли чудові аматорські роботи, котрі СНМ – Музей української культури має честь представляти у своїх приміщеннях.

керівник програми соціальної інтеграції, Мартин Голько – координатор у Пряшівському краї, Анна Шмайдова – координатор у Свиднику, а також представник адміністрації голови ПСК Марцел Новак.

В програмі відкриття виставки співали Галина Мивканіч та її учениці Міа Божикова з недалекого села Потоки та Даринка Ципишева з міста Львова. Дівчатка здружилися, ходять в один клас церковної основної школи м. Свидник і разом відвідують співацький гурток, що діє у музеї. Словаччина дала можливість українським діточкам навчатись у школах і вивчати словацьку мову. Дуже приємно, що їм це цікаво і вони в цьому досить успішні. Надійка Бразговка (8 років), учениця 2 класу основної школи вул. Карпатська м. Свидник, з радістю продекламувала вірші словацькою мовою.

біженців, спонукала Тетяну до малювання та їх спільної ідеї виставки.

Виставлені 84 аматорські образотворчі роботи, виконані дорослими і дітьми, недоречно характеризувати з позиції мистецького виконання, чи технічного рішення і важко оцінювати. Те чи інше їх сприйняття – виключно індивідуальне. Думаю, що в кожному, хто їх огляне, відлуння почуттів авторів залишать свій естетичний слід.

Сердечно запрошуємо відвідати виставку, будемо дуже раді! Водночас всі бажаючі мають можливість придбати виставлені малюнки, тим самим зробити винятковий подарунок своїм близьким до Різдва!

Виставка триватиме до 31 грудня 2022 року.

Людмила РАЖИНА,
СНМ – МУК.

Депутати Пряшівського самоврядного краю склали урочисту присягу

Пряшівський самоврядний край (ПСК) у новому виборчому періоді буде мати 65 депутатів. 62 з них 21.11.2022 р. склали урочисту присягу, вже відомі два заступники голови Пряшівського краю та члени фінансової комісії.

У понеділок, 21 листопада, голова Пряшівського самоврядного краю Мілан Маєрський та 62 члени крайової ради склали урочисту присягу. Троє депутатів не брали участь. Засідання відбулося в історичній будівлі Театру Йонаша Заборського в Пряшеві.

«Ми стаємо тими, хто бере відповідальність і завдання за всіх і для кожного».

Я хочу попросити вас перегорнути сторінку, забути те, що було погане в попередній період, і спиратися на те, що було хороше. Водночас хочу подякувати депутатам минулого виборчого періоду та попросити й надалі продовжувати ті успіхи, яких вдалося досягти разом. Давайте шукати шляхи один до од-

ного, незважаючи на різноманітність наших думок», – сказав у своєму виступі голова ПСК Мілан Маєрський.

Загалом свою позицію відстоювали 39 депутатів, 26 – нові, а шість депутатів повернулися до крайової ради, які раніше фігурували в крайовій раді. Загалом, порівняно з минулим виборчим періодом, в крайовій раді на три депутати більше.

Серед 65 депутатів, які відстоюватимуть інтереси громадян Пряшівського краю, 8 жінок і 57 чоловіків. Тут також представлені три члени Національної Ради Словацької Республіки, один державний секретар і 16 старостів сіл і приматорів міст.

Наймолодшому члену ради – 27 років, найстаршому – 66.

Більшість нового складу регіонального парламенту складають незалежні кандидати, а це 27, друге за чисельністю представництво з 16 депутатами займають дві коаліції – KDĽH, Sme rodina, SaS, Za ľudí та Hlas – sociálna demokracia, Smer – SD, Aliancia.

Після урочистого акту відбулось перше офіційне засідання ради. Рада обрала Штефана Бієляка (депутатський клуб незалежних депутатів) та Йозефа Канушчака (від парламентського клубу KDĽH, SaS, Za ľudí) на посаду заступників голови краю. Обидва будуть працювати на регіон 30% часу, за що отримають місячну зарплату в розмірі 1800 євро.

Третій заступник голови краю поки не відомий і буде затверджений на найближчому засіданні Представництва ПСК.

Депутати також схвалили створення фінансової комісії, головою якої буде Зузана Беднарова. Крім заступника голови, до складу комісії увійдуть ще шість заступників. Чергова рада ПСК відбудеться 12 грудня, а головною темою стане бюджет на 2023 рік.

-р-

Дж.: Пресслужба ПСК.

